

แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพ
การศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 3*

THE GUIDELINES OF STRATEGIC ADMINISTRATION DEVELOPMENT OF
SCHOOL IN NAPHO-NONGWAENG LEARNING QUALITY DEVELOPMENT
CENTER UNDER THE OFFICE OF MAHASARAKHAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

ฟาlicit สีสยามาตย์¹, ประสงค์ ต่อโชติ², วีระพงษ์ เทียมวงษ์³, สมพงษ์ อัสสาภัย⁴
Falikit Seehamat¹, Prasong tochot², Veerapong Tiamvong³, Sompong Oussapai⁴
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย^{1,2,3,4}
Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars^{1,2,3,4}
Email : Falikit@cas.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2) พัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกล
ยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูใน
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และ
ข้าราชการครู จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิค
Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพ
การศึกษานาโพธิ์ หนองแขวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 3 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน
ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 3 โดยรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified} = 0.21$ และ 2) แนวทางในการ
พัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แนวทางการพัฒนา 11 แนวทาง

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา; การบริหารเชิงกลยุทธ์; โรงเรียน

ABSTRACT

These purposes of this research were to 1) study current conditions the desirable and necessary condition of the strategic management of the school. in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3. 2) Develop the school's strategic management approach. in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3. Study target group School administrators and teacher civil servants in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3, 11 schools, consisting of 8 schools administrators and 64 teacher's civil servants. The tools used were questionnaires and semi-structured interviews. Statistics used to analyze data These were frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) technique was used to prioritize the needs.

The results showed that 1) Current conditions, desirable conditions and needs of School Strategic Management in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3 found that the current condition overall and each aspect The average was at a high level. the desirable condition overall and side the average is at the highest level. and needs of the strategic administration of the school in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center Under the Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 3 overall, the necessary needs index PNI_{Modified} = 0.21 and 2) Guidelines for developing strategic management of schools in Napho Nong Waeng Educational Quality Development Center under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3, received 11 development guidelines.

Keywords : Development guidelines; Strategic Management; School

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหนทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ เพราะถ้าประเทศใดมีคนที่ไม่ดีคุณภาพแล้ว แม้ประเทศนั้นจะมีทรัพยากรอื่นๆ มากมายเพียงใดก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเป็นประโยชน์ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติได้ ยิ่งในยุคปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์ต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความรู้ของคนในชาติ จึงเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ไม่ใช่มีทรัพยากรธรรมชาติ หรือการมีแรงงานมาก แต่เป็นความรู้ซึ่งจะทำให้มนุษย์ปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน เพื่อการอยู่รอดและการแข่งขันได้อย่างมีศักดิ์ศรี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจาก

การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ จึงจำเป็นต้องเร่งเสริมสร้างคนในชาติให้มีศักยภาพในการทำงานให้สูงขึ้น การศึกษาเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคมอย่างหนึ่งที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ยุคโลกาภิวัตน์ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การที่จะพัฒนาผู้เรียนตามความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาดังกล่าว โรงเรียนจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการข้างต้น ซึ่งนั่นก็คือประสิทธิผลของโรงเรียน ประสิทธิผลเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียน โรงเรียนจะอยู่รอดและมั่นคงได้ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของโรงเรียน ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจว่าการบริหารงานของโรงเรียนสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดและวัดความสำเร็จกับวัตถุประสงค์ ดังที่ Hoy and Miskel (2001) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนหมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตนะ (2548) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หากมองในมุมผู้ปกครองก็จะให้ความสำคัญกับความสุขของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปฏิบัติตนของเด็ก ความสะอาดเป็นระเบียบ การเอาใจใส่ของครูต่อเด็ก ความน่าเชื่อถือของโรงเรียน หรือความร่วมมือของชุมชน ถ้ามองในทัศนะของครูก็จะมองไปที่การเรียนรู้ของเด็ก การสนับสนุนจากผู้บริหาร การพัฒนาความเชื่อมั่นในองค์กร ถ้ามองในทัศนะของผู้บริหารก็จะมองว่าโรงเรียนเป็นที่นิยมหรือไม่ เราเป็นเช่นไรเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น ความพึงพอใจเป็นอย่างไร เป็นต้น

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากความสำเร็จหรือประสิทธิผลของงานทุกด้านขึ้นอยู่กับผู้นำหรือผู้บริหารเป็นสำคัญ ในการที่จะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิผลขององค์กรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบของผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ดังที่ มณฑา จำปาเหลือ (2554) ได้สรุปการบริหารเชิงกลยุทธ์ ไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นหลักการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการแข่งขันสูงในยุคของการจัดการความรู้ ดังนั้น ผู้บริหารในองค์กรจะต้องใช้กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง มีการปรับปรุงและสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อสร้างข้อมูลป้อนกลับตลอดเวลา สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2548) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการกำหนดทิศทาง การสร้างทางเลือกและการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้นำตามทฤษฎีนี้จะเชื่อว่า การที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นไม่ใช่จะอาศัยโชคช่วย แต่จะต้องเป็นผลจากการที่ต้องคอยติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร การคาดการณ์ถึงอนาคตขององค์กรใน

ระยะยาว และการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ รัชพล เริงชล (2561), จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561), ฤทัยรัตน์ เจษฎากุลทวี (2562) และ สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก (2562) สรุปได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกองค์กร เพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการพัฒนาองค์กรให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ต้องการ เกิดการตระหนักในภารกิจ เกิดพลังร่วมในการพัฒนาให้ดีขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ต้องปรับเปลี่ยนทิศทาง วิธีการคิดและการบริหารจัดการแบบใหม่ที่สุดค้ำค้ำและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อมุ่งสู่ประสิทธิผลของโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แบ่งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาออกเป็น 12 ศูนย์ ตามที่ตั้งของสถานศึกษาที่อยู่ในตำบลและอำเภอที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลำน้ำชี, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษางามบอนสวรรค์, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังมัจฉา, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลำหนองเหล็ก, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษากู่ทอง, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษายั่งยืนเสื่อเต่า, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานองโพนเงิน, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร้อยดอกหมาก, ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษารื่นชม และ ศูนย์พัฒนาคุณภาพนาโพธิ์หนองแวง ซึ่งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแวง คือกลุ่มสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในตำบลหนองแวง และตำบลนาโพธิ์ อำเภอภูกระดึง จังหวัดมหาสารคาม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านหนองแวงสหคามวิทย, โรงเรียนบ้านห้วยแคนโนนสูง, โรงเรียนบ้านศรีอรุณ, โรงเรียนบ้านจอมทอง, โรงเรียนบ้านหนองแหน, โรงเรียนบ้านนาโพธิ์, โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีล้อยอุทิศ), โรงเรียนบ้านห้วยคำโนนสมบัติ, โรงเรียนบ้านโนนสะอาด, โรงเรียนบ้านหนองโดน, และโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์

จากผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียน (o-net) ปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแวงมีคะแนนเฉลี่ย 47.83 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 50 ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแวง จึงเห็นความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางที่สามารถพัฒนาประสิทธิผลในด้านงานวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) จัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับข้อมูลเป็นอันดับแรกและเกี่ยวข้องกับการบูรณาการข้อมูล ณ จุดหนึ่งจุดใดในกระบวนการวิจัย ทั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแวง และนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน และพัฒนาตนเองต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขงได้

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาตนเองได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และข้าราชการครู จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบัน มีค่าเท่ากับ 0.89 ได้ค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเท่ากับ 0.92 และแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

5. ผลการวิจัย

5.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ โปธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\mu=3.88$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\mu=4.05$, $\sigma = 0.66$) รองลงมา ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.71$) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\mu=3.69$, $\sigma = 0.75$) ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม

เท่ากับ ($\mu=4.70$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ($\mu=4.72$, $\sigma = 0.47$) รองลงมา ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\mu= 4.70$, $\sigma = 0.47$) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\mu=3.69$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified} = 0.21$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.27$) รองลงมาด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.21$) และด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.16$)

5.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า มีจำนวน 11 แนวทาง โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร มี 3 แนวทาง ดังนี้ (1) สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจ (2) สถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง (3) สถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มี 5 แนวทาง ดังนี้ (1) ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ตามปฏิทิน (2) ครูและบุคลากรได้รับการสนับสนุนการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและนำเสนอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (3) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก (4) สถานศึกษาวางนโยบายจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (5) ครูและบุคลากรสามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ มี 5 แนวทาง ดังนี้ (1) ครูและบุคลากรติดตามประเมินกลยุทธ์โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น (2) สถานศึกษาแต่งตั้งกรรมการในการประเมินกลยุทธ์ (3) สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์ของสถานศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า

6.1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความตระหนักและ

เห็นความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กร ซึ่งกระบวนการดำเนินงานนำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้เข้าสู่การปฏิบัติ ด้วยการพัฒนาจัดทำเป็นโปรแกรมดำเนินงาน (Programs) จัดทำงบประมาณ (Budgets) และวิธีการดำเนินงาน (Procedures) อาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การโครงสร้าง และระบบการจัดการทั้งหมดทั่วทั้งองค์กรก็ได้ การปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยทั่วไปแล้วจะเป็นหน้าที่ของผู้จัดการระดับกลางและระดับล่าง (Middle and Lower Level Managers) เท่านั้น โดยผู้บริหารระดับสูง (Top Management) เป็นผู้ตรวจสอบ เนื่องจาก เป็นแผนงานปฏิบัติการการปฏิบัติตามกลยุทธ์จึงมักจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจประจำวัน (Day-to-day Decision) ในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน จึงทำให้สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากนั่นเอง สอดคล้องกับรัชพล เชิงชล (2561) ที่ได้วิจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับสุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก (2562) ได้วิจัยการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูผู้เรียน โรงเรียนวัดสัก (จันทร์ศิริจำเริญประชาสรรค์) พบว่า สภาพการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูผู้เรียน โรงเรียนวัดสัก มีการปฏิบัติตามหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด

6.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความต้องการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์พันธกิจและการวางแผนนโยบายต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและการตัดสินใจ มีระบบการทำงานเป็นทีมต่างก็มุ่งให้โรงเรียนมีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการ บริหารและจัดการศึกษา อีกทั้งได้ดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่กำหนดซึ่งปฏิบัติตามขั้นตอนและตารางที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีที่หลากหลาย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพา เวียงกมล อัดโดดดร (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนมีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.51) (2) การจัดการ เรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.44) (3) การวัดผลประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 4.33) และ (4) การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.16) 3) กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนควรประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ (1) พลิกโฉมการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน (2) วัดผลประเมินผล

การพัฒนาที่ยั่งยืน (3) ปรับการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและ (4) เปลี่ยนกระบวนการทัศนหลักสูตรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

6.1.3 ความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมาด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรและด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เห็นความสำคัญของ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เนื่องจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ (Strategy implementation) เมื่อจัดทำแผนกลยุทธ์เสร็จแล้วกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นต้องนำไปใช้โดยมีการทำความเข้าใจในรายละเอียดของกลยุทธ์ร่วมกัน มีการปรับโครงสร้างของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กับกลยุทธ์ และกลยุทธ์ดังกล่าวต้องถูกดัดแปลงให้เป็นงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นช่วงที่สามของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์นั่นคือ การนำกลยุทธ์ไปใช้ และแนวทางในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กรนั่นเอง

6.2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และข้อมูลจากผู้ศึกษาได้สังเคราะห์ จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็น ดังนี้

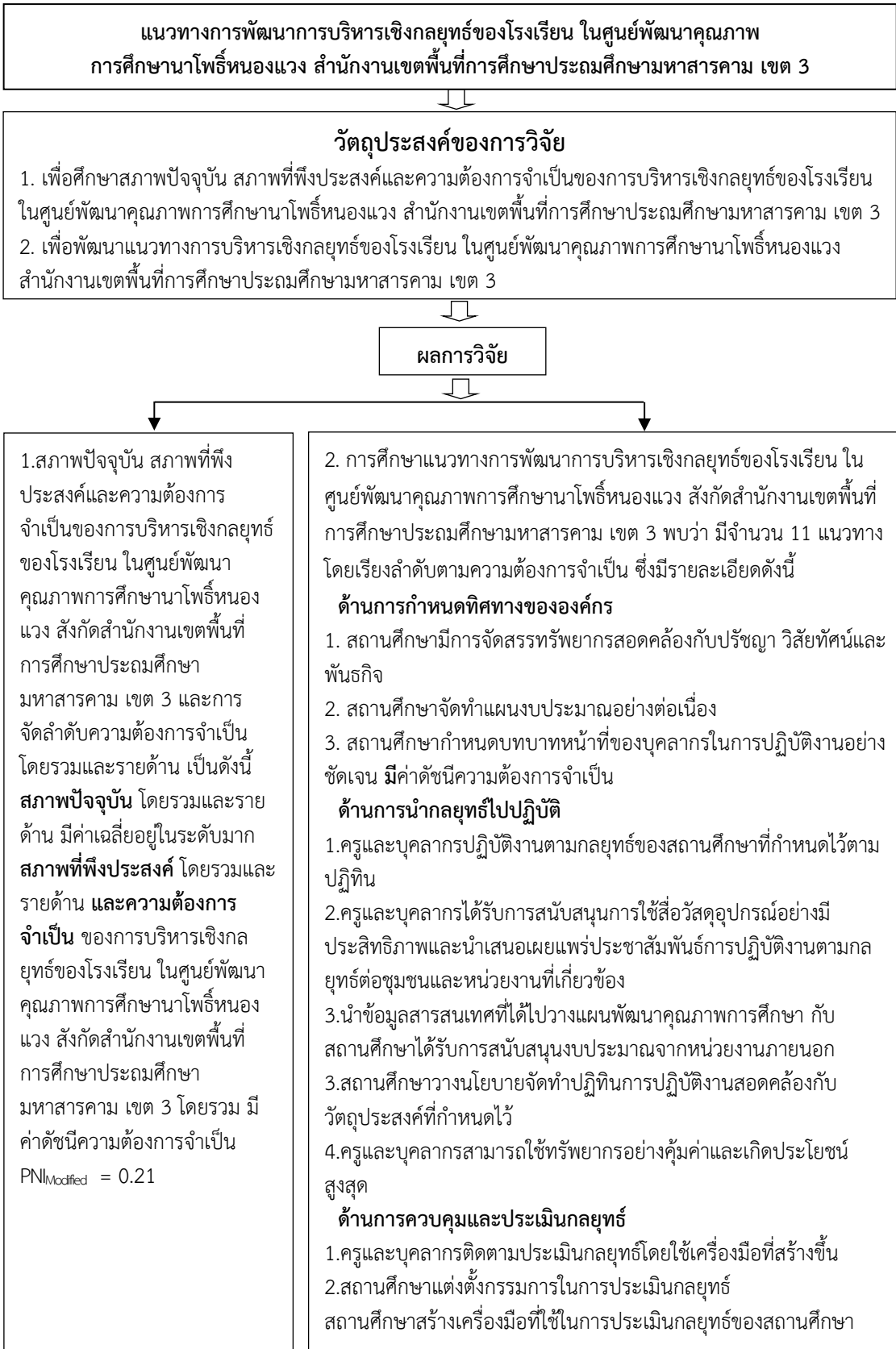
ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร แนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจ สถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคต ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมการกำหนดทิศทางขององค์กร ซึ่งสอดคล้องปณิธา สฤกษ์ไพรัตน์ (2551) ได้ทำการศึกษารับรองงานเชิงกลยุทธ์สู่การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนกำแพงวิทยา พบว่า 1) การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนกำแพงวิทยา พบว่าด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาคือด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน และด้านการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนตามลำดับ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนกำแพงวิทยา ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการพัฒนาทุกรายการ 3) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนกำแพงวิทยา ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานอาคารสถานที่และงานบริการ ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนกำแพงวิทยาก่อนและหลังการพัฒนา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการพัฒนาทุกรายการ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพการ

บริหารงานของโรงเรียนกำแพงวิทยา ผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนกำแพงวิทยา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการนำกลยุทธ์ไปใช้ แนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ตามปฏิทิน ครูและบุคลากรได้รับการสนับสนุนการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและนำเสนอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก สถานศึกษาวางนโยบายจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และครูและบุคลากรสามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยมีการจัดระบบงาน มอบหมายงานในการวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปใช้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับรัชพล เจริญ (2561) ได้วิจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับมีชนิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการควบคุมและประเมินผล และ 4) ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม

ด้านการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ แนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับครูและบุคลากรติดตามประเมินกลยุทธ์โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น สถานศึกษาแต่งตั้งกรรมการในการประเมินกลยุทธ์และสถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์ของสถานศึกษา ประสิทธิภาพ ดังนั้น การประเมินผลของสถานศึกษาจึงเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามให้ผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ โดยมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) ได้วิจัยแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่พบคือ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประกอบด้วย วิเคราะห์ปัจจัยภายในกำหนดจุดแข็งจุดอ่อน วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก กำหนดโอกาส และอุปสรรค วิเคราะห์ภารกิจและวัฒนธรรมของโรงเรียน ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเมินภาพในอนาคตของสภาพแวดล้อมและจัดลำดับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยเน้นการมีส่วนร่วม 2) การกำหนดกลยุทธ์ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน ครอบคลุมทุกระดับ กำหนดเกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำแผน และปฏิทินการปฏิบัติงานทุกฝ่ายร่วมปฏิบัติตามแผน รวบรวมข้อมูลและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ประกอบด้วย แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดกรอบ วิธีการ แนวทางการประเมิน สร้างเครื่องมือตัวชี้วัดและระบบการติดตาม กำหนดปฏิทินการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความสมบูรณ์

7. องค์ความรู้ใหม่

จากแผนภาพดังกล่าวข้างต้น สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์หนองแขวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวมและรายด้าน เป็นดังนี้ สภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน และความต้องการจำเป็น ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์หนองแขวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified} = 0.21$ และแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์หนองแขวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า มีจำนวน 11 แนวทาง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ต่างๆ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ให้ครบทั้งด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ควรมีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ โดยการเข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์หนองแขวงในสังกัดอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์หนองแขวงในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้เกิดมีประสิทธิผลมากที่สุด

8.3.2 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ในสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ ต่อไป

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : ลาดพร้าว.
- จันทิมา บุญอนันต์. (2561). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ปณิตา สฤณีพีร์พันธ์. (2551). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานเชิงกลยุทธ์สู่การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนกำแพงวิทยา**. สตุล : โรงเรียนกำแพงวิทยา.

- รัชพล เจริญชล. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 16(2). 57-73.
- ฤทัยรัตน์ เจษฎากุลทวี. (2562). รายงานการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารเชิงระบบอย่างมี
ประสิทธิภาพในการบริการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณของหน่วยคลังและพัสดุในทรศนะ
ของบุคลากร ในสังกัดสำนักบริหารและพัฒนาวិชาการ สังกัดกองคลัง สังกัดคณะ/
หน่วยงาน ในสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : หน่วยคลังและพัสดุ สำนักบริหาร
และพัฒนาวិชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2548). *โรงเรียน: การบริหารสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก. (2562). การบริหารการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของครูผู้เรียน โรงเรียนวัดสัก (จันทร์ศิริจำเริญประชาสรรค์). *วารสารศึกษาศาสตร์*.
7(3). 62-76.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2001). *Educational administration: Theory, and practice*.
6th ed. New York : MocGraw-Hill.